

1. [Opening expo 'De wereld van DALY' in NMEC De Helix](#)
2. [MOS-Cartoonfestijn en wedstrijd in VBNC De Nachtegaal](#)
3. [MOS-themapakket 'Vergroening Op School'](#)
4. [Ecocampus: tentoonstelling 'Eigen kweek'](#)
5. [Tips voor speelgroen](#)
6. [Niet voor groentjes: vormingspakket 'Kraak je energiekosten'](#)
7. [Vlaamse NME-dag: 7 rode draden](#)
8. [Terugblik: studiedag 'Leren voor Duurzaam Wonen en Bouwen'](#)
9. [NME-aanbod in Vlaanderen](#)
10. [eNneeMmeE](#)

1. Opening expo 'De wereld van DALY' in NMEC De Helix

Op 23 april opent in De Helix in Grimminge de expo over milieu en gezondheid 'De wereld van DALY'. DALY (Disability Adjusted Life Years) staat voor het aantal verloren gezonde levensjaren. Studies van de Wereldgezondheidsorganisatie drukken de totale ziektelast in verschillende regio's van de wereld uit in DALY's. In vier themazones ontdek je hoe vervuilde stoffen in voeding en omgeving de gezondheid beïnvloeden. Omgeven door de geur van luchtverfrissers of geprikkeld door een reuzengrote huisstofmijt krijg je informatie over CO, fijn stof, pesticiden, hormoonverstoorders en stralingsgevaar. Wereldproblemen zoals klimaatsverandering, biodiversiteitsverlies, energieverbruik en watertekort komen aan bod. Je maakt er ook kennis met milieuvriendelijke alternatieven zodat je zelf bewuste keuzes kunt maken voor een duurzame toekomst.

Op deze expo sluiten een aantal programma's en vormingen aan:

'Meer feest, minder impact' voor 1ste graad secundair

'Twee voor twaalf' voor 2de graad secundair

'De vinger aan de pols' voor 2de graad TSO/BSO

'Een grens voorbij' voor 3de graad secundair

'Een stap verder' gezonde wandeling voor elke geïnteresseerde

Op zaterdag 9 mei vindt er voor leerkrachten ook een studiedag rond milieu-en gezondheidseducatie plaats.

Daarnaast organiseert De Helix in het voorjaar nog tal van andere activiteiten.

✂ Meer weten over deze en andere activiteiten van De Helix? Surf naar de vernieuwde website www.dehelix.be

[top](#)

2. MOS-Cartoonfestijn en wedstrijd in VBNC De Nachtegaal

Milieuzorg Op School (MOS) opent op zondag 3 mei 2009 haar MOS-Cartoonfestijn in De Nachtegaal. MOS selecteerde voor deze gratis tentoonstelling de beste cartoons uit haar MOSTerd Nieuwsbrieven van de afgelopen jaren.

Op de startdag vinden er onder meer een aantal creatieve workshops en tekensessies voor kinderen plaats. Ook DAVO, de MOS-cartoonist, zal er zeker bij zijn.

Aan het MOS-Cartoonfestijn is ook een wedstrijd verbonden.

Laat de cartoonist in je los en bezorg de collega's van De Nachtegaal uiterlijk 31 augustus 2009 je eigen milieucartoon.

Er zijn mooie prijzen te winnen, zoals je eigen cartoon op schildersdoek en ingekaderd, een dag aan zee vol activiteiten en waardebonnen.

De Nachtegaal sluit de wedstrijd en de tentoonstelling af met de prijsuitreiking op zondag 4 oktober 2009 tijdens het jaarlijkse Natuurfestival.

✂ Lees meer op www.vbncdenachtegaal.be.

Je milieucartoons zijn welkom bij Guy.Vandevoorde@lne.vlaanderen.be, VBNC

3. MOS-themapakket 'Vergroening Op School'

Het nieuwe themapakket 'Vergroening Op School' is het vijfde themapakket voor secundaire MOS-scholen. Hiermee is de reeks volledig.

Eerder verschenen al:

- Energie op school
- Afval en duurzame materialen
- Mobiliteit op school
- Water op school

✘ MOS-scholen kunnen deze 5 pakketten aanvragen bij hun provinciale MOS-begeleider. www.milieuzorgopschool.be

[top](#)

4. Ecocampus: tentoonstelling 'Eigen kweek'

Als je als student al eens verder gaat dan boterhammetjes met choco stuit je vast op de vraag: wat eet ik eigenlijk? Moet ik bij mijn boodschappen rekening houden met het milieu?

Ecocampus knutselde voor jou alvast een leuke rondreizende tentoonstelling over duurzame en gezonde voeding in elkaar.

Lees er meer over op <http://ecocampus.lne.be>.

Deze tentoonstelling komt uiteraard ook bij jou langs! Contacteer hiervoor je Ecocampusbegeleider.

Tot het einde van dit academiejaar loopt de tentoonstelling in de resto's van de Universiteit Antwerpen en de Antwerpse Koninklijke Academie voor Schone Kunsten.

✘ 'Lotte' stickers en/of affiches zijn gratis te verkrijgen bij de Ecocampusbegeleiders. Deelnemen aan de wedstrijd 'Doe eens iets grappigs voor het milieu' kan nog tot en met 10 mei 2009.

[top](#)

5. Tips voor speelgroen

✘ De NME-werking JeROM biedt in het kader van het **project 'Speelgroen'** begeleiding aan 15 Vlaamse jeugdverenigingen met een lokale werking en een buitenterrein of gestructureerde speelpleinwerkingen. Inschrijven kan nog tot 30 april 2009.

Lees meer op <http://speelgroen.lne.be>

✘ Op woensdag 4 februari werd het **besluit betreffende de toegankelijkheid van bossen en natuurreservaten** gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Heel veel verandert er niet, maar er zijn toch enkele nieuwigheden. Zo kunnen speelzones voortaan niet alleen in bossen maar ook in natuurreservaten.

Alle info over de regelgeving voor spelen in bos en natuur lees je op www.steunpuntjeugd.be/bosennatuur.

✘ **Jeugd bij bosjes** is een inspiratieboek boordevol ideeën voor de aanleg en de inrichting van speelgroen. Je leest hoe je de realisatie van groene speelruimte planmatig kan aanpakken in de gemeente. Naast concrete ervaringen uit enkele realisaties en plan(t)processen van de voorbije jaren krijg je ook een lijst concrete argumenten om jouw gemeentebestuur of lokale bosbeheerder te overtuigen om mee te werken.

Bestel het 154 pagina's tellend boek voor 10 euro (inclusief verzending) bij katrijn.gijssel@steunpuntjeugd.be

✘ Inverde lanceerde op 13 februari op het Colloquium Buitenspelen van de Afdeling Jeugd het boek **Buiten Benen**, een handboek voor natuurvriendelijk spelen. Het boek biedt kant-en-klare spelen in bos en natuur, weetjes over planten en dieren, originele kooktips en doe-ideeën die inspiratie geven voor natuurvriendelijke activiteiten in de vier seizoenen. Jeugdwerkers, leerkrachten, ouders en

natuurgidsen kunnen op een leuke manier kennis maken met het boek door zich in te schrijven voor de 'Buiten benen' doedag op woensdag 8 april in het bosmuseum Jan van Ruusbroec.

Buiten Benen kwam er met de steun van de Vlaamse overheid. Het boek kost 5 euro en is te koop bij Inverde en in verschillende jeugdwerk winkels. Op www.inverde.be/inverde/buitenbenenboek lees je meer.

[top](#)

6. Niet voor groentjes: vormingspakket 'Kraak je energiekosten'

Ecolife vzw ontwikkelde de interactieve infosessie 'Kraak je Energiekosten' voor de vrouwenvereniging KVLV en biedt deze nu ook aan andere geïnteresseerde verenigingen aan.

De 2 uur durende sessie gaat in op de klimaatopwarming en haar gevolgen. De focus ligt op de kleine inspanningen die je kan ondernemen om je energieverbruik terug te schroeven zowel op vlak van elektriciteit, verwarming en mobiliteit als van voeding.

✉ Interesse? Vraag de sessie aan bij isabel.rainchon@ecolife.be

Ecolife ontwikkelde deze sessie met de steun van de Vlaamse overheid, de NME-werking 'Niet voor groentjes' volgde het project op.

[top](#)

7. Vlaamse NME-dag: 7 rode draden

Op dinsdag 20 oktober 2009 organiseert de NME-werking, zoals aangekondigd in de vorige nieuwsbrief, een Vlaamse NME-dag in hotel Crowne Plaza vlakbij het Brusselse Noordstation. We lichten alvast een tip van de sluier op...

De 7 rode draden, waarrond het programma vorm zal krijgen, zijn:

1. NME: een druppel op een hete planeet
2. NME in het EDO-tijdperk
3. Natuurbeleving en speelgroen
4. Werken met doelgroepen
5. Milieuzorg Op School
6. Duurzame en gezonde voeding
7. Milieu & Gezondheid

✉ Bij het verschijnen van het volgende NME-zine maken we het volledige programma bekend. Hou alvast <http://milieueducatie.lne.be> in de gaten.

[top](#)

8. Terugblik: studiedag 'Leren voor Duurzaam Wonen en Bouwen'

Op dinsdag 10 februari vond de studiedag 'Leren voor Duurzaam Wonen en Bouwen' plaats. Het aantal deelnemers aan en de reacties na deze studiedag waren zonder meer bemoedigend. De presentaties en de verslagen uit de werkgroepen zijn terug te vinden op www.duwobo.be.

Uit een aantal werkgroepen en uit de evaluatieformulieren rees de vraag naar mogelijkheden voor verdere uitwisseling. Ook een platform om duurzaam wonen en bouwen concreet gestalte te geven binnen verschillende leercontexten bleek wenselijk.

De werkgroep 'Leren' binnen 'de Transitiearena Duurzaam Wonen en Bouwen' wil hier aan tegemoet komen. Mocht je interesse hebben in deze werkgroep, meldt je dan aan via het secretariaat van de Transitiearena bij [Annita Gijbels](mailto:Annita.Gijbels). Zij houdt je op de hoogte van de data en de agenda.

✉ Het bredere kader van Educatie voor Duurzame Ontwikkeling kun je nu ook verkennen via een directe link naar de EDO-pagina's: <http://edo.lne.be>.

[top](#)

9. NME-aanbod in Vlaanderen

Op zoek naar NME-aanbod in Vlaanderen? Je vindt het in de NME-inventaris op <http://nme.milieuinto.be>!

Onder de knop 'tijdelijk aanbod' vind je [een goed gevulde NME-agenda](#).

Staan jouw organisatie en NME-aanbod nog niet in deze databank? Gebruik dan [de beheersmodule](#) en voeg zelf je aanbod toe.

Raadpleeg ook het online overzicht van uitleenbare [doe-koffers](#) en [tentoonstellingen](#).

Benieuwd naar het aanbod van onze NME-centra? In een enkele muisklik krijg je een overzicht in de NME-inventaris.

✘ [NMEC De Helix](#)

✘ [NEC De Vroente](#)

✘ [VBNC De Nachtegaal](#)

In de kijker:

✘ Nog tot en met 30 april kun je in het VBNC De Nachtegaal terecht voor de [tentoonstelling 'Rovers van de zee'](#).

✘ Op 19 april 2009 organiseert Kamp C - Provinciaal Centrum Duurzaam Bouwen en Wonen haar [milieuhappening 'ecoFEESTival 2009'](#).

✘ Van 24 april tot en met 10 mei organiseert NME West-Vlaanderen de jaarlijkse ['Week van de Zee: aan zee voelt het anders'](#).

✘ Op 26 april 2009 gaat het toeristisch seizoen van start en houdt het NEC De Vroente haar ['Opendeurdag'](#) van 14 tot 17 u. Het thema dit jaar is biodiversiteit. De toegang is gratis.

✘ Op 28 april 2009 organiseren Natuurpunt, vzw Trage Wegen, INBO en Regionaal Landschap Voorkempen met heel wat andere partners een [studiedag 'Trage Wegen in 't Groen'](#)

✘ Op woensdag 13 mei 2009 kun je in het VBNC De Nachtegaal terecht voor een [studiedag 'Libellen in de duinen'](#).

✘ Op woensdag 13 mei 2009 vindt in het NEC De Vroente een [vorming 'Schoolse NME, mag het iets meer zijn?'](#) voor leerkrachten secundair onderwijs plaats van 14 tot 16.30 u. Deelnemen is gratis, maar inschrijven vóór 6 mei 2009.

[top](#)

10. eNneeMmeE

✘ Ontdek op <http://enneemmee.blogspot.com> het gevarieerde en ruime aanbod aan interessante en leuke websites rond natuur, milieu, milieuzorg en duurzame ontwikkeling. Deze **WWW'tjes** worden **dagelijks geactualiseerd en aangevuld**.

✘ Zoek je een job in de NME-sector? Surf zeker eens langs de [NME-vacatures](#).

✘ Met de slogan 'Alle hens aan dek voor een rijke natuur' roepen Bond Beter Leefmilieu, Natuurpunt, Velt en JNM in 2009 tijdens de Week van de Aarde de milieubeweging, burgers, scholen en overheden op tot actie voor het behoud van de biodiversiteit.

De **Week van de Aarde** gaat van start op zondag 19 april 2009 met een grootse biodiversiteitshappening in het natuurgebied De Kalkense Meersen. Tijdens deze Week en op de **Internationale Dag van de Aarde** in het bijzonder, woensdag 22 april, roept de BBL met Natuur in de klas zoveel mogelijk scholen op in Vlaanderen om aandacht te schenken aan de natuur: in de klas met educatieve lespakketten, met vergroeningsacties op het schooldomein of door telacties.

Geïnspireerd door de doelstellingen van het mondiale programma 'Countdown 2010 – red Biodiversiteit' roepen we iedereen op tot actie.

www.weekvandeearde.be

www.countdown2010.net

✘ De **campagne 'ik kyoto'** wil werkgevers en werknemers overtuigen dat het ook anders kan. De deelnemende bedrijven dagen hun werknemers uit om van 4 tot 29 mei 2009 op een milieuvriendelijke manier naar het werk te pendelen. Om hen te stimuleren wordt op het einde van de campagne een prijzenpot van meer dan 25.000 euro verdeeld.

www.ikkyoto.be
www.varieerinheterverkeer.be

✘ Van 10 tot 14 mei vindt in Canada (Montreal Convention Center, Quebec) het **5de 'World Environmental Education Congress'** plaats.

www.5weec.ugam.ca

Lees meer op [NME-internationaal](#).

✘ Van 12 tot en met 15 mei organiseert het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in samenwerking met de European Cyclists' Federation' (ECF) de **15de editie van Velo-city**, de grootste internationale fietsconferentie in Tour & Taxis Brussel. Velo-city promoot de fiets als volwaardig stedelijk vervoermiddel met als centraal thema 'RE-CYCLING cities'.

www.velo-city2009.com

✘ De **campagne 'Met Belgerinkel naar de Winkel'** loopt dit jaar van 16 mei tot 20 juni – 5 weken in plaats van 7 - en start bovendien 3 weken later dan de vorige jaren.

Reden genoeg dus om ook jouw gemeente in te schrijven voor de nieuwe en verbeterde editie van Belgerinkel! Deelnemers kunnen sparen voor een exclusieve en bijzonder hippe fietstas van de Belgische topontwerper Walter Van Beirendonck.

www.belgerinkel.be

✘ Internationaal is er op 22 mei 2009 ook de **Dag van de Biodiversiteit**. Op de onderstaande website vind je o.a. het logo, een poster, fotomateriaal en educatief materiaal voor jongeren. Daarnaast een hele reeks van websites en verwijzingen naar internationale netwerken.

www.cbd.int/ibd/2009

<http://vips.biodiv.be/nl>

www.natuurwetenschappen.be/biodiv

✘ De datum voor de eerstkomende **milieutrefdag** van Tandem, ofwel de ontmoetingsdag voor iedereen die bezig is rond duurzaam lokaal milieubeleid, is bekend. Noteer nu alvast in je agenda: donderdag 4 juni 2009. Deze dag zal traditiegetrouw plaatsvinden in Brussel. Meer details over het programma volgen op www.tandemweb.be.

✘ Van 6 tot 14 juni organiseert Bioforum vzw andermaal zijn **Bioweek**. Uiteraard staat het thema 'Bio, mijn natuur' opnieuw centraal.

www.bioweek.be

✘ De website van onze collega's bij het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) zit in het nieuw. www.natuurenbos.be

✘ De Vereniging voor Bos in Vlaanderen is onlangs op de kar van de Verenigde Naties gesprongen voor 7 miljard nieuwe bomen in de wereld. Vlaanderen heeft één miljoen bomen beloofd. En daarvoor moeten we iedereen aan het planten krijgen: de bedrijven, de verenigingen en de particulieren. www.1miljoenbomen.be [top](#)

[schrijf je uit](#) | [archief](#) | [printversie.pdf](#)

Reactie op dit NME-zine? Laat iets weten aan vanessa.depelecijn@lne.vlaanderen.be

Ken je nog andere geïnteresseerden? Stuur hen dit NME-zine. Het volgende NME-zine verschijnt **eind mei 2009**.

Het NME-zine is een tweemaandelijks elektronische nieuwsbrief van de dienst Doelgroepenbeleid, Natuur- en Milieueducatie van de Afdeling Milieu-integratie en -subsidieringen van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie. Deze nieuwsbrief informeert over evoluties in de natuur- en milieueducatieve sector, stimuleert netwerkvorming binnen deze sector en maakt het brede publiek warm voor actuele milieuproblemen door middel van vernieuwende educatieve acties, pakketten en publicaties.

Dit e-zine bereikt ruim 2000 abonnees uit het onderwijs, de NME-centra, de natuur- en milieuverenigingen, de administraties, de provincies, de gemeenten, de landbouweducatie, het jeugdwerk en het sociaal-culturele volwassenenwerk.

Wil je ook op de hoogte blijven over initiatieven van het Departement LNE op het vlak van milieu-, natuur- en energiebeleid? [Abonneer je dan op het LNE-zine](#).

Vlaamse overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, afdeling Milieu-integratie en -subsidieringen, Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel, tel. 02 553 82 18, fax 02 553 80 25, nme@lne.vlaanderen.be - <http://milieueducatie.lne.be>

v.u.: J.-P. Heirman, Secretaris-generaal, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE)